

Moja Niepodległa

<https://mojaniepodlegla.pl/mn/11-xi-w-dokumentach-aip/dokumenty-wg-miejscowos/warszawa/6862,Informacje-Departamentu-III-MSW-dot-obchodow-11-XI-1978-r.html>
05.05.2024, 19:31

Informacje Departamentu III MSW dot. obchodów 11 XI 1978 r.

DOKUMENTY DOSTĘPNE RÓWNIEŻ W ZAŁĄCZONYCH
PLIKACH .PDF

Informacja Departamentu III MSW z dn. 26 X 1978 r. dot. inicjatyw środowisk antysocjalistycznych związanych z 60. rocznicą odzyskania niepodległości; wymienione osoby: Leszek Moczulski, Władysław Bartoszewski; wymienione miejscowości: Warszawa, Łódź, Kraków, Gdańsk, IPN BU 0296/198 t. 4, s. 48-49.

48

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
DEPARTAMENT III
L. 64. 04. -1-02252/78

WARSZAWA, dn. 26 . X. 1978.
T A J N E

I N F O R M A C J A

dot. inicjatyw środowisk antysocjalistycznych związanych
z 60-tą rocznicą odzyskania niepodległości.

Uzyskano:

Tow. Babuch
Tow. Jaruzelski
Tow. Kania
Tow. Kowalczyk
Tow. Olaszowski

Tow. Łukaszewicz

Tow. Prelek
Tow. Karbowska
Tow. Jędrowski
Tow. Ferblan
Tow. Żandorowski

Tow. Czerwotki
Tow. Maciszewski
Tow. Muszyński
Tow. Palmiuk
Tow. Baboszewski
Tow. Młowski
Tow. Szczyra

Tow. Polonez
Tow. Straszewski
Biuro "C"

1. W związku z 60-tą rocznicą odzyskania niepodległości elementy antysocjalistyczne skupione wokół ROPCzO wystąpiły z projektem wykorzystania tej rocznicy dla przeprowadzenia akcji mających na celu zaznaczenie ich obecności w życiu społecznym.

1.1. W dniu 11 listopada br. we wszystkich katedrach na terenie kraju mają być odprawione uroczyste nabożeństwa poświęcone rocznicy. W związku z tym Rada ZINO /powołana przez odham Moczulskiego/ zaapelowała do wszystkich środowisk sympatyzujących z ROPCzO /polsudzicy, akowcy, ludowcy/ o masowy udział w tych nabożeństwach.

1.2. W Warszawie planuje się przesmarcz delegacji tych środowisk po uroczystej mszy w katedrze pod Grób Nieznanego Żołnierza, gdzie po złożeniu wieńców odśpiewano hymn państwowy. W związku z powyższym autorzy projektu zamierzają wystosować pismo do Komendy Garnizonu Warszawskiego WP z apelem o wystawienie w tym dniu uroczystych wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza.

1.3. Manifestacje podobne do planowanej w Warszawie mają się odbyć również w Łodzi i w Krakowie. Organizatorzy krakowscy planują zorganizowanie w dniu 11 listopada uroczystości w katedrze na Wawelu. Po mszy planowany jest pochód ulicami Krakowa do Ryńku Głównego oraz na Plac Matejki, gdzie przy pomniku nieznanego żołnierza składano by kwiaty. W porozumieniu z ROPCzO krakowski SKS ma przygotować na tę okazję odpowiednie transparenty oraz masowy kolportaż ulotek.

"JEDYNOŚCIĄ DLA CELU ANTYSOCJALISTYCZNY"

49

2

1.4. Również środowisko ROPCzO w Gdańsku w porozumieniu z WZZ przygotowuje działania związane z tą rocznicą. W dniu 11 listopada mają zostać odprawione uroczyste nabożeństwa w Gdyni oraz w Bazylice Mariackiej w Gdańsku. W czasie tych mszy planowane są referaty, które miałyby wygłosić L. Moczulski względnie Wł. Bartoszewski. W związku z obchodami środowisko gdańskie planuje również szeroki kolportaż "oświadczeń" wydanych z tej okazji, który trwałby do końca roku i obejmował: wiele miejsc /zakłady pracy, osiedla, kościoły, środki komunikacji, itp. / . Do kolportażu przygotowuje się ok. 20 tys. egzemplarzy "oświadczeń".

2. W tym samym okresie elementy antysocjalistyczne planują zorganizowanie tzw. ogólnopolskiego zjazdu ROPCzO oraz spotkania przedstawicieli łódzkiego środowiska KSS-KOR z członkami krakowskiego SKS w celu przygotowania gruntu dla utworzenia SKS w Łodzi.

3. Uzyskano informacje, że 11 listopada br. w kościele św. Jacka w Warszawie /ul. Freta 10/ ma odbyć się uroczystość poświęcenia placówceb S. Grota-Roweckiego i L. Okulickiego. Organizatorem uroczystości jest tzw. Komitet Uczczenia Pamięci Komendantów Głównych AK.

4. SB prowadzi działania zmierzające do neutralizacji powyższych inicjatyw oraz ograniczenia ich wpływu na poszczególne środowiska.

DYREKTOR DEPARTAMENTU III

[Podpis]
/gen. bryg. A. KUZYSZYŃSKI/

Informacja Departamentu III MSW z dn. 10 X 1978 r. dot. przygotowania przez wrogie elementy prowokacji politycznej w związku z 60. rocznicą odzyskania niepodległości; wymienione osoby: A. Czuma, L. Moczulski, J. Kuroń, kard. S. Wyszyński, K. Głogowski, K. Pluta-Czachowski, A. Michnik, P. Naimski, A. Macierewicz, S. Staszewski; wymienione miejscowości: Warszawa, Łódź, Kraków, Gdańsk, Przemyśl, Lublin, Szczecin, IPN BU 0296/198 t. 4, s. 72-75.

72

MINISTERSTWO
SPRAW WĘWNETRZNYCH
DEPARTAMENT III
1-02368/78

WARSZAWA, dn. 10. 11. 1978.
T A J N E

I N F O R M A C J A

dot. przygotowywania przez wrogle elementy prowokacji politycznej w związku z 60 rocznicą odzyskania niepodległości.

Otrzymują:

Tow. Jaroszewicz
Tow. Babuch
Tow. Jania
Tow. Kowalczyk
Tow. Ostrowski
Tow. Lukaszewicz
Tow. Prelek
Tow. Karłowska
Tow. Piłkowski
Tow. Werhlan
Tow. Zandaowski
Tow. Lightrow
Tow. Gawroński
Tow. Maciejewski
Tow. Maszyński
Tow. Palimaga
Tow. Rokoszowski
Tow. Czubiński
Tow. Janicki
Tow. Milewski
Tow. Stachurs
Tow. Zaczowski
Tow. Potoga
Tow. Słowickowski
Tow. Straszewski
Tow. Kwiatkowski

Biurowo "C"

1. Zorganizowane grupy antysocjalistyczne prowadzą w ostatnich dniach aktywne działania zakładające wykorzystanie dla własnych, prowokacyjnych celów 60 rocznicy odzyskania przez nasz kraj niepodległości. Celem jest wykorzystanie zaplanowane na 11 bm. na godz. 16,00 okolicznościowo nabożeństwa, które mają odbyć się we wszystkich kościołach w kraju, do:

- 1.1. mocniejszego niż dotychczas zmanifestowania swej obecności w życiu społeczno-politycznym kraju;
- 1.2. przeniesienia akcentów w uroczystościach 60-lecia na dzień 11 listopada zgodnie z tradycją Polski burżuazyjnej;
- 1.3. utworzenia kolejnego etapu eskalacji działań poprzez zorganizowanie manifestacji, wieców, pochodów i prób swobodnej legalizacji tego typu poczynań.

2. Grupą przejawiającą największą aktywność w przygotowywaniu prowokacji jest ROPCaiO. Obserwuje się narastającą inflację różnego rodzaju konkurencyjnych koncepcji i inicjatyw wynikających z enklawy i podziałów wewnętrznych w tej grupie. Efektom podziałów w tej grupie są m.in. różnorodne odczyty, wczasy, plakaty itp. Podkreślenia wymaga, że kierunek ostrej konfrontacji z władzami w związku z rocznicą niepodległości reprezentuje w ROPCaiO odłam A. Czamy, podczas gdy L. Moczulski - z uwagi na przygotowywanie zjazdu ROPCaiO, który ma odbyć się jeszcze w listopadzie br. - ogranicza dotychczas swój udział do kolportowania opracowanych przez siebie ulotek. Z przejawów aktywności ROPCaiO i osób współdziałających z tą grupą na uwagę zasługują zarówno zamierzenia na 11 i 12 bm., jak i prowadzona już aktualnie kampania propagandowa dotycząca rocznicy niepodległości.

2.1. Aktywnie ROPCaiO przygotował plan zorganizowania po mszy w katedrze w Warszawie w dniu 11 bm. wiecu i przemarszu ulicznego do Grobu Nieznanego Żołnierza. Przewidywano

KONTAKTY DO GŁÓWNEJ KASOWEJ

73

- 2 -

nagłośnie imprezy /główniki ze wzmacniaczami/ oraz wygłoszenie przemówień przez A. Czamę i J. Karonia. W wyniku zrealizowanych przedsięwzięć zrezygnowano z przemówień i użycia urządzeń nagłaśniających przy utraceniu koncepcji wiecu po mszy i przemarszu ulicznego. Planowany jest także kolportaż w trakcie uroczystości wrogich materiałów poświęconych problematyce odzyskania niepodległości.

2.2. Podobne manifestacje połączone z przemarszami ulicznymi zaplanowano w Łodzi, Krakowie, Gdańsku i Przemysłu. Nie można wykluczyć zorganizowania ich również w innych miastach.

2.2.1. W Łodzi miejscowy aktywny ROPCaiO nosi się z zamiarem zorganizowania manifestacyjnego przemarszu z katedry do Grobu Nieznanego Żołnierza po mszy w dniu 12 bm. o godz. 2,00 11. bm. w godzinach wieczornych planowana jest w tym mieście akcja rozklejenia w miejscach publicznych kilkuset portretów J. Piłsudskiego z napisami "60 rocznica odzyskania niepodległości Polski - 11 listopada 1978".

2.2.2. W Krakowie aktywny ROPCaiO oraz rzecznicy i sympatycy SKS zamierzają zorganizować przemarsz z Kościoła Mariackiego do Grobu Nieznanego Żołnierza 11. bm. o godz. 19,00. Wg ostatnich danych dotychczas rozkolportowano 1000 ulotek i 600 egz. wydania specjalnego "Opini Krakowskiej" - wzywających do udziału w uroczystościach. W wyniku nieporozumień w materiałach propagandowych przygotowanych i kolportowanych w Krakowie podano dwa różne miejsca i terminy imprez. Kościół Mariacki oraz katedrę na Wawelu /co stwarza możliwość utworzenia dwóch pochodów, o godz. 9,30 spod Wawelu i o 10,30 spod Kościoła Mariackiego.

2.2.3. W Gdańsku 11. bm. po mszy w kościele Mariackim pochód w celu złożenia kwiatów udać się ma pod pomnik Jana Sobieskiego. Gdańska grupa ROPCaiO przygotowała do rozkolportowania 2 typy zawiadomeń informacyjnych o planowanych uroczystościach. Przejęto kilkadziesiąt egzemplarzy wymienionych zawiadomeń.

DYREKTOR DEPARTAMENTU III
/gen. brzo. W. KRZYŻYŻKOPORSKI /

Załączniki:
- Tekst "Odezwy do narodu polskiego" /oryginał/;
- Krótkie charakterystyki sygnałariuszy "Odezwy...";
- Kserokopie rozkazów Okulickiego z 19. I. 1945r /oryginały znajdują się w archiwum MSW/

74

- 3 -

2.3. 7 bm. na terenie Warszawy na murach budynków ujawniono ulotki - kieszonki wzywające do udziału 11 bm. w nabożeństwach m. in. w katedrze i zbioru kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza. W celu zwiększenia frekwencji rozpowszechniana jest również wersja, iż mają w Warszawie ma celebrować kard. S. Wyszyński.

2.4. W związku z zaplanowanymi obchodami czelowi działacze ROPCaiO przy współdziałaniu przedstawicieli środowiska skowskiego opracowali "Odezwy do narodu polskiego", która powielona metodą offsetową w formie ulotki w ilości ok. 10 tys. egzemplarzy ma być kolportowana podczas przygotowywanych imprez. Około 2-3 tys. w/wym. ulotek przeznaczona jest dla ośrodków ROPCaiO w Lublinie, Gdańsku i Szczecinie. Treść ulotki, nawiązująca do ostatnich rozkazów b. dowódcy AK - gen. brzo. Okulickiego na "Niedzielnik" o rozwiązania i przejścia AK do konspiracji/, zawiera prowokacyjne wezwanie do wypełnienia tych rozkazów, które jak wiadomo dały początek bratobójczej walce w kraju w okresie tuż przed wyzwoleniem jak i po zakończeniu wojny. W celu niedopuszczenia do kolportażu "Odezwy..." zrealizowano przedsięwzięcia, w wyniku których 9 bm. przejęto ok. 4,500 egz. tych ulotek. Prowadzone są działania zakładające przejęcie całości nakładu.

2.5. Z danych wynika, że przygotowano do rozkolportowania w najbliższych dniach szereg innych wrogich materiałów. Odłam ROPCaiO kierowany przez L. Moczulskiego przygotował do kolportażu /makiety/ plakaty przedstawiające wizerunek orła białego z koroną na czerwonym tle, z napisem a góry - 1918 oraz z trzema ogniwami hałucha /środkowe rozzerwane/ na dole z identycznymi ogniwami półczarnymi gwiazdkami z napisem 1978 - sygnowane NSW. W/wym. plakaty zostały 9 bm. maklejone na Katedrze św. Jana i kościele garnizonowym w Warszawie. Podjęto działania zmierzające do przejęcia plakatów i udaremnienia ich rozpowszechnienia. Ta sama grupa przygotowała także do kolportażu ulotkę "Polska powstanie by tyć" z podpisem - środowisko niepodległościowe ROPCaiO oraz zatytułowaną "Polacy". Obydwie ulotki nawiązują do sprawy rocznicy odzyskania niepodległości oraz zawierają silne skłony antyrządzieckie.

2.6. Z inicjatywy K. Glogowskiego na t. zw. radzie ZINO powołanej przez ROPCaiO /odłam Moczulskiego/ postawiono wniosek o zgłoszenie postulatów amnestii z okazji 60-lecia niepodległości. Wniosek przekazany ma być Sejmowej Komisji Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych lub Radzie Państwa.

75

- 4 -

2.7. W ramach imprez 60-lecia 10. bm. o godz. 16,00 w kościele św. Aleksandra w Warszawie wmurowana ma być tablica pamiątkowa poświęcona J. Piłsudskiemu. Ponadto środowisko b. legionistów zamierza 11. bm. o godz. 13,00 zebrać się w rejonie Grobu Nieznanego Żołnierza i ałożyć wieżanę. Przewidywany jest udział ok. 20 osób. Wg ustaleń, K. Piłta - Czachowski posiadać ma i kolportować "Odezwy do narodu polskiego" i "Odezwy" "Polacy".

3. KSS-KOR ze względów taktycznych tj. dla stworzenia wrażenia obiektywności postanowił, że jako grupa nie włączy się do prowokacyjnych imprez organizowanych przez ROPCaiO - zalecając indywidualny udział w nich swoich członków. Z danych wynika, że w imprezach uczestniczyć zamierzają m. in. J. Kuroń, A. Michnik, P. Palimski, A. Maciejewicz oraz związany z tą grupą S. Staszewski i inni. Grupa KSS-KOR wydała oświadczenie pt. "W 60-tą rocznicę", którego tekst 4 bm. J. Kuroń przekazał telefonicznie na Zachód a 6 bm. w swoim mieszkaniu rozdawał korespondentom zagranicznym. Oświadczenie to - bardziej wyważone od "Odezwy" ROPCaiO - nawiązuje do warunków odbudowy państwowości polskiej; interpretowanych z pozycji historycznej i burżuazyjnej oraz sugeruje, że II Rzeczpospolita była ostatnim okresem niepodległości naszego kraju jako państwa.

4. Prowadzone dotychczas działania resortu zmierzające do ograniczenia zasięgu i skali planowanych na 11 bm. prowokacyjnych imprez przyniosły pozytywne rezultaty. SB prowadzi dalsze działania mające na celu rozpoznanie oraz ograniczenie zasięgu skuteczności wymienionych inicjatyw zorganizowanych grup antysocjalistycznych.

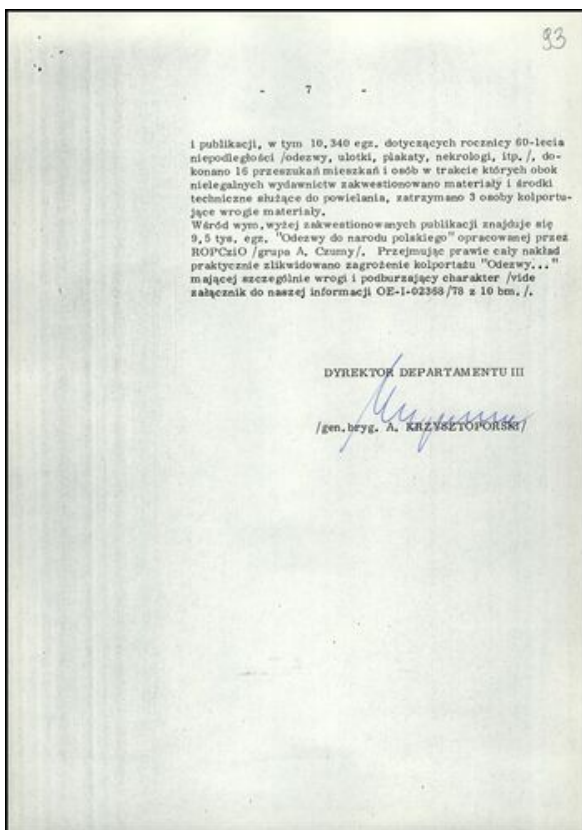
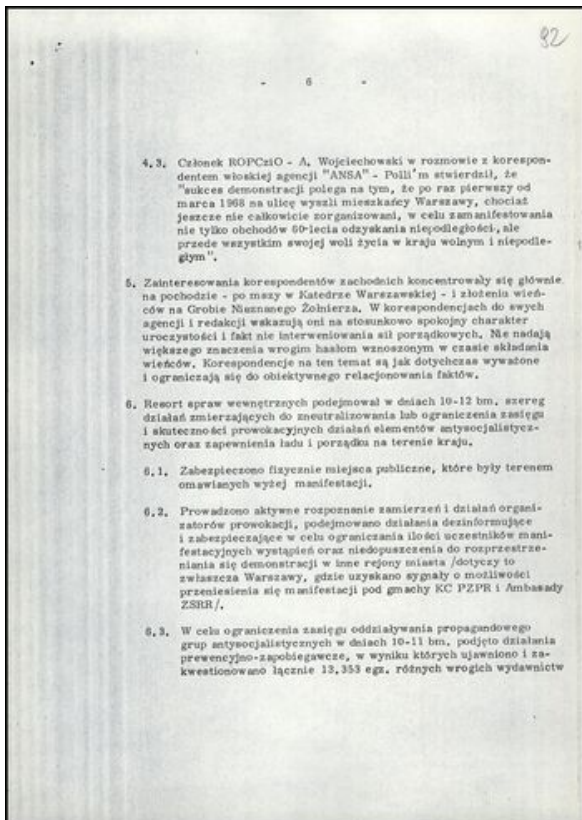
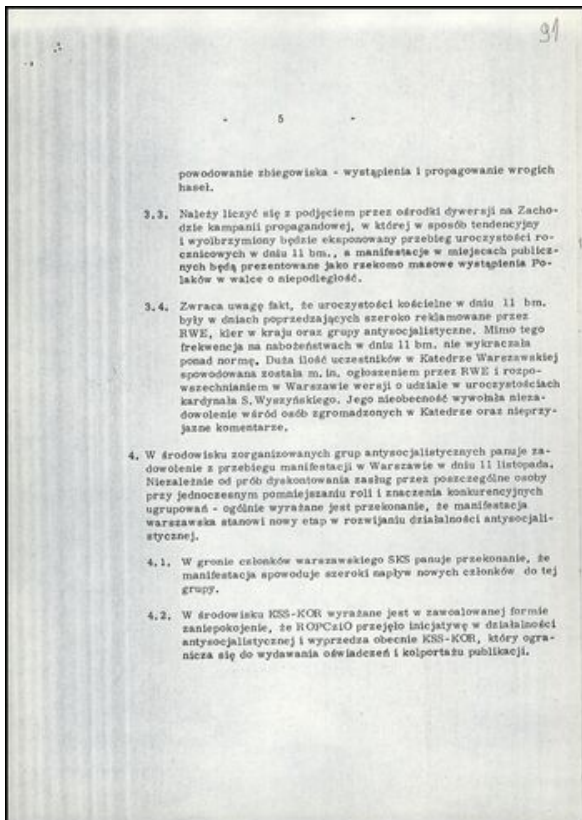
DYREKTOR DEPARTAMENTU III
/gen. brzo. W. KRZYŻYŻKOPORSKI /

Załączniki:
- Tekst "Odezwy do narodu polskiego" /oryginał/;
- Krótkie charakterystyki sygnałariuszy "Odezwy...";
- Kserokopie rozkazów Okulickiego z 19. I. 1945r /oryginały znajdują się w archiwum MSW/

Wykaz sygnatariuszy „Odezwy do narodu polskiego” z dn. 11 XI 1978 r. z załączonym tekstem dechy (wymienione osoby: Mieczysław Boruta-

Spiechowicz, Henryk Bezeg, Władysław Liniarski vel Słomkiewicz, Antoni Pajdak, Kaz[imierz] Pluta-Czachowski, Michał Stempkowski, Roman Kościuczek, Kazimierz Świtoń, Andrzej Czuma, Benedykt Czuma, Marian Gołębiewski, Józef Jankowski, Kazimierz Janusz, Stefan Kaczorowski, Janusz Krzyżewski, Emil Morgiewicz, Tomasz Mróz, Marek Myszkiwicz-Niesiołowski, Andrzej Nastula, Bogdan Papiernik, Marian Piłka, Zbigniew Sieminski/Siemiński, Leszek Skonka, Edward Staniewski, Restytut Staniewicz, Bogumił Studziński, Leszek Witkowski, Andrzej Woźnicki, Tadeusz Zachara, Wojciech Ziemiński), IPN BU 0365/61 t. 6, s. 34-41.

Informacja Departamentu III MSW z dn. 12 XI 1978 r. dot. prowokacyjnych wystąpień elementów antysocjalistycznych w związku z obchodami 60. rocznicy odzyskania niepodległości; wymienione osoby: A. Czuma, L. Moczulski, W. Ziemiński, bp Miziołek, bp Dąbrowski, gen. Boruta-Spiechowicz, Jan Paweł II, Janusz Jarosz, Pyjas, A. Wojciechowski, bp Groblicki; wymienione miejscowości: Warszawa, Kraków, Poznań, Gdańsk, Łódź, IPN BU 0296/198 t. 4, s. 87-93.

Pliki do pobrania

[Informacja Departamentu III MSW z dn. 26 X 1978 r. dot. inicjatyw środowisk antysocjalistycznych związanych z 60. rocznicą odzyskania niepodległości, IPN BU 0296/198 t. 4, s. 48-49. \(pdf, 2,42 MB\)](#)

[Informacja Departamentu III MSW z dn. 10 X 1978 r. dot. przygotowania przez wrogie elementy prowokacji politycznej w związku z 60. rocznicą odzyskania niepodległości, IPN BU 0296/198 t. 4, s. 72-75. \(pdf, 817.78 KB\)](#)

[Wykaz sygnatariuszy „Odezwy do narodu polskiego” z dn. 11 XI 1978 r. z załączonym tekstem odezwy, IPN BU 0365/61 t. 6, s. 34-41. \(pdf, 3.43 MB\)](#)

[Informacja Departamentu III MSW z dn. 12 XI 1978 r. dot. prowokacyjnych wystąpień elementów antysocjalistycznych w związku z obchodami 60. rocznicy odzyskania niepodległości, IPN BU 0296/198 t. 4, s. 87-93. \(pdf, 10.3 MB\)](#)